

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 21/2024**

Het is niet ongrondwettig dat de gedeeltelijke vrijstelling van de doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor ploegenarbeid enkel geldt wanneer de ploegen zowel qua inhoud als qua omvang hetzelfde werk doen

De ondernemingen waarin ploegen- of nachtarbeid wordt verricht genieten een gedeeltelijke vrijstelling van de doorstorting van de bedrijfsvoorheffing.

Aan het Hof wordt gevraagd of die vrijstelling het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie schendt, in zoverre enkel ondernemingen waarin de ploegen hetzelfde werk doen, zowel qua inhoud als qua omvang, de vrijstelling kunnen genieten, terwijl ondernemingen waarin de omvang van het werk van de ploegen varieert volgens piek- en daluren en de ondernemingen waarin de omvang van het werk van de ploegen vergelijkbaar maar niet hetzelfde is, uitgesloten worden van de vrijstelling.

Volgens het Hof is de voorwaarde dat de ploegen dezelfde omvang van werk moeten verrichten pertinent ten aanzien van de doelstellingen van de wetgever om, enerzijds, te voorkomen dat werkgevers louter omwille van het fiscale voordeel hun arbeidsorganisatie zouden ombuigen naar arbeid verricht in ploegen en, anderzijds, de kostprijs van de maatregel binnen bepaalde perken te houden. Gelet op de ruime beoordelingsvrijheid van de wetgever, is de voormelde maatregel niet discriminerend.

1. Context van de zaak

Artikel 275/5 van het Wetboek van de inkomstenbepalingen 1992 (hierna : het WIB 1992) voorziet voor de ondernemingen waarin ploegen- of nachtarbeid wordt verricht in een gedeeltelijke vrijstelling van de doorstorting van de bedrijfsvoorheffing. De bedrijfsvoorheffing is het voorschot dat de werkgevers inhouden op de belasting op de beroepsinkomsten van werknemers. Het vrijgestelde bedrag aan bedrijfsvoorheffing is, in de versie van artikel 275/5 van het WIB 1992 zoals van toepassing in de zaken voor het rechtscollege dat de prejudiciële vragen stelt, gelijk aan 15,6 % van de belastbare bezoldiging van de werknemer. Onder « ondernemingen waar ploegenarbeid wordt verricht » moet volgens die bepaling worden verstaan: de ondernemingen waar het werk wordt verricht in minstens twee ploegen van minstens twee werknemers, die hetzelfde werk doen zowel qua inhoud als qua omvang en die elkaar in de loop van de dag zonder onderbreking opvolgen.

Een bedrijf dat bijstand verleent bij autopech en een bedrijf dat autobussen en autocars ter beschikking stelt, maken gebruik van de vrijstelling van de verplichting tot doorstorting van de ingehouden bedrijfsvoorheffing wegens ploegenarbeid. De fiscale administratie is echter van oordeel dat die bedrijven niet voldoen aan de definitie van ploegenarbeid vervat in artikel 275/5 van het WIB 1992. De betrokken ondernemingen vechten de beslissing van de administratie aan bij de Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen. Beide zaken komen uiteindelijk bij het

Hof van Cassatie terecht. Dat Hof leidt uit de vermelding in de betrokken bepaling dat « de ploegen hetzelfde werk qua inhoud en qua omvang » verrichten af dat enkel ondernemingen waarin de ploegen dezelfde omvang van werk verrichten, zoals in de industriële sector, de vrijstelling kunnen genieten, terwijl ondernemingen waarin de omvang van het werk van de ploegen varieert volgens piek- en daluren en de ondernemingen waarin de omvang van het werk van de ploegen vergelijkbaar maar niet hetzelfde is, zoals het geval kan zijn in andere sectoren, uitgesloten worden van de vrijstelling. Het Hof van Cassatie beslist het Hof te ondervragen over de bestaanbaarheid van dat verschil in behandeling met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie (artikelen 10 en 11 van de Grondwet en, in fiscale aangelegenheden, artikel 172, eerste lid, van de Grondwet).

2. Onderzoek door het Hof

Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie sluit niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is.

Het Hof is van oordeel dat het verschil in behandeling op een objectief criterium berust, namelijk het al dan niet hetzelfde zijn van de omvang van het werk dat door de ploegen wordt verricht.

Het Hof stelt vast dat de wetgever met de betrokken bepaling de competitiviteit van ondernemingen die werken met ploegenarbeid heeft willen versterken, gelet op de loonkosthandicap die België heeft ten opzichte van andere landen. Met een verwijzing naar de herstructureringen die in de jaren 2000 werden doorgevoerd bij de autoassemblagefabriek van Ford te Genk, waarvan de werkzaamheden later werden overgeheveld naar niet-Belgische vestigingen van de autofabrikant, wenste de wetgever te zorgen voor een fiscaal gunstigere behandeling van ploegenarbeid om delocalisatie van bedrijven uit de industriële sector te voorkomen.

Hoewel de wetgever met de betrokken bepaling dus in hoofdorde de ploegenarbeid in de industriële sector blijkt voor ogen te hebben gehad, heeft hij volgens het Hof niettemin uitdrukkelijk ervoor geopteerd om het toepassingsgebied van de maatregel niet te beperken tot die sector. Al moet hieruit worden afgeleid dat de voorwaarde van hetzelfde werk niet gelijkstaat aan bandwerk, brengt die voorwaarde niettemin met zich mee dat niet elke vorm van arbeidsorganisatie door middel van ploegen in aanmerking wordt genomen voor de toepassing van die bepaling.

Het Hof overweegt dat de voorwaarde van hetzelfde werk een dubbele doelstelling nastreeft: enerzijds, voorkomen dat werkgevers louter omwille van het fiscale voordeel hun arbeidsorganisatie zouden ombuigen naar arbeid verricht in ploegen en, anderzijds, het binnen de perken houden van de kostprijs van de maatregel. Het al dan niet hetzelfde zijn van de omvang van het werk dat door de ploegen wordt verricht is een pertinent criterium om die doelstellingen te bereiken.

Gelet op de ruime beoordelingsvrijheid van de wetgever, op de door hem nagestreefde doelstellingen en op het feit dat de betrokken maatregel niet sectoraal selectief is, oordeelt het Hof dat het niet onredelijk is dat de ondernemingen waarin het werk van de ploegen qua omvang en qua inhoud hetzelfde is, in aanmerking komen voor de vrijstelling, terwijl dat niet het geval is voor de ondernemingen waarin de omvang van het werk van de ploegen varieert volgens piek- en daluren en voor de ondernemingen waarin de omvang van het werk van de ploegen niet hetzelfde, maar vergelijkbaar is.

3. Conclusie

In zoverre artikel 275/5 van het WIB 1992 voor de toepassing van de gedeeltelijke vrijstelling van de doorstorting van bedrijfsvoorheffing wegens ploegenarbeid vereist dat de ploegen hetzelfde werk doen zowel qua inhoud als qua omvang, is die bepaling bestaanbaar met de artikelen 10, 11 en 172, eerste lid, van de Grondwet.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel « media » van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21 | [Thomas Leys](#) | 02/500.12.60 | [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#) en [LinkedIn](#).